

Förvaltningsrätten i Stockholm
Avdelning 33**Mål nr 12953-15****Göran Hasselskog ./ Stockholms kommun genom dess
socialnämnd om laglighetsprövning av nämndens beslut
om bidrag till stöd för fattiga EU-medborgare som vistas i
Stockholm**

Förvaltningsrätten i Stockholm har förelagt Stockholms kommun genom dess socialnämnd, nedan nämnden, att yttra sig över Göran Hasselskogs, nedan klaganden, överklagande i rubricerade mål. I egenskap av ombud för nämnden får jag med stöd av fullmakt, bilaga 1, med anledning av föreläggandet anföra följande.

Det överklagade beslutet

Nämnden har den 9 juni 2015, § 22, beslutat att bevilja Frälsningsarmén och Föreningen Ny Gemenskap bidrag med 600 000 kr respektive 300 000 kr för dagverksamheter som erbjuder basbehovsverksamhet till fattiga EU-medborgare som vistas i Stockholm, protokoll, bilaga 2 och tjänsteutlåtande, bilaga 3.

Överklagandet

I överklagandet har klaganden begärt laglighetsprövning av socialnämndens beslut. Klaganden anser att beslutet är felaktigt då det inte är inom kommunens ansvarsområde att dela ut skattemedel till andra EU-medborgare.

Inställning

Nämnden bestrider överklagandet och yrkar att det överklagade beslutet ska stå fast.

Bemötande

Klaganden har inte framfört några omständigheter som medför att beslutet ska anses olagligt enligt 10 kap 8 § kommunallagen.

Kommunfullmäktige har i beslut om budget för 2015 givit socialnämnden i uppdrag att genom ökat verksamhetsstöd tillsammans med frivilligverksamheterna för hemlösa starta fler verksamheter för EU-medborgare och tredjelandsmedborgare. Kommunstyrelsen beslutade 2015-01-28 om sexton åtgärds punkter för fattiga EU-medborgare i Stockholm, varav en åtgärds punkt var att utöka stödet till dagverksamheter drivna av ideella organisationer.

Socialnämnden beslutade 2015-06-09 att bevilja Frälsningsarmén 600 000 kr för projekt Center för EU-migranter under perioden 2015-01-01 till 2015-12-31. Målgrupp för verksamheten är EU-medborgare och tredjelandsmedborgare över 18 år, som befinner sig i Stockholm. Framförallt ska verksamheten vara inriktad på att försöka nå de personer från annat EU-land, särskilt Rumänien, som tigger på Stockholms gator. Verksamheten kommer att tillhandahålla basbehov i form av lättare förtäring, dusch, kläder, dator-internettillgång, länkning till läkarvård, viss hjälp till akut läkar- och tandvård samt medicin. Uppsökande arbete kommer också att bedrivas bland de som tigger i gatumiljö samt på boplatser.

Socialnämnden beslutade samtidigt att bevilja Föreningen Ny Gemenskap 300 000 kr för projekt Utökad verksamhet särskilt för hemlösa EU-medborgare under perioden 2015-03-01 till 2015-12-31. Målgruppen för verksamheten är hemlösa EU-medborgare som vistas i Stockholm. Verksamheten avser att tillgodose de primära behoven såsom att duscha, tvätta kläder, få rena kläder, enklare måltider, viss rådgivning samt hjälp till hälso- och sjukvård.

Detta beslut står inte i strid med kommunlagens bestämmelser om vad som utgör kommunal angelägenhet. I 2 kap 1 § kommunallagen finns den grundläggande bestämmelsen om kommunens allmänna kompetens. En norm för kompetensen är att det finns ett allmänintresse som har anknytning till kommunens eller

kommunmedlemmarnas intresse. Det är inte nödvändigt att en åtgärd kommer alla kommunmedlemmar till del för att det ska anses föreligga ett allmänintresse.

Det kan konstateras att det i nuläget vistas många fattiga EU-medborgare och tredjelandsmedborgare i staden som tigger på gator och som har tillfälliga boplatser med bristande möjligheter att sköta hygien. Förhållandena leder till såväl nöd som nedsmutsning och otrygghet. Enligt nämndens uppfattning kan det inte anses ligga utanför en kommuns kompetensområde, att stödja insatser för att minska behov av tillfälliga boendeplatser och tiggeri på gator inom kommunen.

Enligt nämndens mening finns det således stöd i kommunallagen för beslutet om bidrag. Nämnden får ändå framhålla att åtgärderna dessutom faller inom nämndens ansvar enligt socialtjänstlagen.

Enligt socialtjänstlagen 2 kap. 1 § så ansvarar kommunen för socialtjänsten inom sitt område, och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Detta yttersta ansvar kan aktualiseras även när det finns annan huvudman som har ett lagstadgat ansvar, men som inte uppfyller detta. Kommunens yttersta ansvar enligt socialtjänstlagen avser akuta hjälpinsatser i nödsituation, av sådan karaktär som omfattas i det överklagade beslutet.

Av tjänsteutlåtandet, dnr: 3.1.2-211/2015, som låg till grund för socialnämndens beslut 2015-06-09 i det aktuella målet, framgår att stödet till de båda dagverksamheterna drivna av ideella organisationer rör basbehovsverksamhet till fattiga EU-medborgare som vistas i Stockholm. Det avser således ett akut stöd till medellösa EU-medborgare i form av enklare mat, möjlighet till dusch och att sköta sin hygien, möjlighet till tvätt av kläder eller att få rena kläder, viss hjälp till akut läkar- och tandvård, medicin samt att komma i kontakt med hemland, nätverk etcetera.

Insatserna är nödvändiga för att tillgodose akuta basbehov och för att undvika nöd för fattiga hemlösa EU-medborgare som vistas tillfälligt i staden. Genom insatserna kan undernäring och svält förebyggas, likaså förebyggs spridning av smittsamma sjukdomar.

Bidraget till föreningarna avser allmänna insatser som riktas till hitresta medellösa människor i olika nödsituationer. Stödet som

riktas till de ovan angivna grupperna utgör ett komplement till andra stödåtgärder som riktas till andra grupper som bor i staden eller som vistas här tillfälligt och som kan komma i nöd under vistelsen. Utifrån socialtjänstlagens bestämmelser om kommunens yttersta ansvar kan alla som vistas i kommunen ha rätt till hjälpinsatser vid tillfälliga nödsituationer.

Till stöd för att det överklagade beslutet har fattats med stöd i såväl kommunallagen som socialtjänstlagen åberopar nämnden Förvaltningsrättens i Linköping dom 2014-06-09, mål nr 611-14. Kammarrätten i Jönköping har inte beviljat prövningstillstånd efter det att domen överklagades.

Sammanfattningsvis har klaganden inte anfört någon omständighet som föranleder att stadens beslut är olagligt i något hänseende som avses i 10 kap 8 § kommunallagen.

Som ovan

Eva Ahlholm

Bilagor:

1. Fullmakt
2. Protokoll för beslut 2015-06-09.
3. Tjänstutlåtande till socialnämnden ”Ansökningar om bidrag avseende utökad dagverksamhet för fattiga EU-medborgare”, dnr: 3.1.2-211/2015.